

Europa opnieuw grondvesten! (11.4.12)

Een groep Duitse academici en syndicalisten is van oordeel dat Europa opnieuw moet gegrondvest worden om de koers naar de catastrofe te stoppen en de crisis te boven te komen door solidariteit en democratie. De actiegroep Ander Europa bezorgde ons de Nederlandse vertaling.

Zo kan en zo mag het niet verder gaan. Het Europese project zit in het slop. Europa verkeert in een bestaanscrisis. Zelfs nog voor de crisis was Europa al op de verkeerde weg. De Europese constructie was immers eenzijdig gebaseerd op monetaire stabiliteit en foutieve criteria op het gebied van overheidsschuld en begrotingstekort. Ook de economische coördinatie zat fout, en de sociale dimensie werd gruwelijk verwaarloosd. De crisis verergerde nog door een neoliberale politiek van deregulering en de gewetenloze graaizucht van de financiële elites. Deze elites speculeren tegen de landen die in crisis verkeren, en willen een politiek afdwingen die op maat gesneden is van de financiële markten. Door het neoliberale model van onderwerping aan de dominantie van de (financiële) markten te volgen, draagt de Europese Unie niet bij tot de oplossing van de crisis, maar in tegendeel, ze verscherpt die.

In plaats van te erkennen dat de crisis te wijten is aan politieke fouten en aan de honger naar winst, richt men zijn pijlen op de overheidstekorten, die worden omgedoopt tot een schulden crisis van de welvaartstaat. Dat dient dan tot legitimering van een rampzalige politiek. In overheidsuitgaven, sociale uitkeringen en inkomens uit arbeid wordt, op aansturen van Europa, flink het mes gezet, zodat het de loontrekkers, de werklozen en de gepensioneerden zijn die zullen opdraaien voor de redding van de banken. Dat gebeurt door middel van het zogenaamd Europees economisch bestuur (economic governance), en het door de Duitse regering doorgedrukte Begrotingsverdrag. Dit beleid dreigt de politieke en sociale democratie in de lidstaten onherstelbaar te vernietigen.

Deze politiek is onverantwoordelijk en er moet onmiddellijk een einde aan komen. Zij is:

- * economisch contraproductief, omdat ze de private en publieke consumptie en de publieke investeringen wurgt, en daardoor groei en verdere ontwikkeling fnuikt;

- * sociaal onverantwoordelijk, omdat zij de kloof verdiept tussen de lidstaten en de sociale tegenstellingen binnen de staten aanscherpt;

- * rampzalig voor de democratie, omdat zij de democratische besluitvorming buiten werking stelt en een aanslag betekent op de verworvenheden van de sociale democratie, met name het autonome loonoverleg en de bestaande vormen en instellingen van sociale bescherming.

De catastrofale gevolgen van deze politiek zijn te zien in Griekenland. Daar werd de economie in een recessie gestort. Hele segmenten van de samenleving zijn verarmd. Steeds meer mensen wenden zich verbitterd af van Europa en de democratie verstikt onder de wurggreep van de 'Troika'.

Wat daar in Griekenland bezig is moet stoppen, en het mag zich in andere landen in geen geval herhalen! Europa moet een nieuwe weg inslaan om zich te kunnen ontwikkelen. Als we een Europa willen met een solidair en democratisch toekomstproject, dan moet het politiek op een nieuw spoor gezet worden. Duitsland, als de economisch en politiek sterkste lidstaat, draagt daarbij een bijzondere verantwoordelijkheid.

Wij eisen dat Duitsland ophoudt het voortouw te nemen van een destructieve crisispolitiek. Het moet in tegendeel als gids optreden voor een heroriëntering van de Europese politiek.

Op het vlak van de economische politiek zijn de volgende maatregelen dringend noodzakelijk:

- * De financiële transacties moeten drastisch belast worden. Aangezien de actoren op de financiële markten de crisis hebben veroorzaakt, moeten zij in sterke mate bijdragen in de kosten

om uit deze crisis te geraken. De financiële markten moeten worden gereguleerd, en aan de bankensector moeten nieuwe regels opgelegd worden.

* Voor staatsleningen moet de eurozone in haar geheel borg staan, de overheidsfinanciën moeten losgekoppeld worden van de kapitaalmarkten.

* De Europese politiek moet niet alleen gericht zijn op monetaire stabiliteit, maar ook op groei en bevordering van de werkgelegenheid.

Ook de vakbonden en de politieke verantwoordelijken in Duitsland moeten worden aangesproken. De lonen in Duitsland moeten sterker stijgen dan in de voorbije jaren het geval was, zodat de permanente transfers ten gunste van het kapitaal ophouden. Dat moet de binnenlandse consumptie versterken en de onevenwichtigheden in de EU corrigeren. Eveneens noodzakelijk zijn een alomvattende nieuwe regulering van de arbeidsmarkt, en het terugdringen van de lage lonen en de preciaire arbeid.

Maar deze maatregelen volstaan niet. Een grondige koerswending veronderstelt fundamentele veranderingen:

* Opdat economieën met verschillende arbeidsproductiviteit onder hetzelfde Europese dak zouden kunnen samenwerken, moet de Europese Unie evolueren tot transfer-unie. Die transfers moeten de onevenwichtigheden in de schoot van de eurozone helpen te verminderen. Dat vereist akkoorden inzake de rechten en plichten van de landen die aan die transfer-unie deelnemen, hetzij als geveer hetzij als ontvanger. Landen met hoge schulden moeten op die manier weer uitzicht krijgen op economische ontwikkeling.

* Europa heeft een versterking van de democratie nodig. Als een project louter voor een elite heeft de Europese Unie geen toekomst. Politieke keuzes moeten de Europese verdragen en instellingen strikt respecteren. De regeringen hebben geen enkel mandaat om een crisispolitiek te voeren die de parlementen buiten spel zet. Bij kwesties die de kern van de Europese eenheid betreffen, moeten de volkeren van Europa geraadpleegd worden.

* Europa moet opnieuw gegrondvest worden! Het eenwordingsproces heeft een nieuwe richtinggevendende idee nodig dat aan Europa een identiteit geeft. Voor steeds meer mensen staat Europa synoniem voor staatsschulden, sociale afbraak en bureaucratie. Zij voelen geen sympathie voor Europa en ontfeggen het hun steun. Wil Europa nog een toekomst hebben, dan moet men actief streven naar de steun en de instemming van de bevolking. In de Europese publieke ruimte moet een akkoord gevonden worden over een sociaal en democratisch Europa.

Wij pleiten voor een Europese civiele en sociale beweging, die het opneemt tegen de desastreuze crisispolitiek en voor een radicaal andere politieke koers. Een eerste stap op deze weg moet de afwijzing zijn van het Begrotingsverdrag in zijn huidige vorm en het op gang brengen van onderhandelingen over een nieuw kader voor de begrotingspolitiek. Wij eisen van de politiek verantwoordelijken, waarbij we een beroep doen op de vakbonden en de civiele maatschappij:

dat de catastrofale koers van Europa gestopt wordt door een redelijker economische politiek, meer sociale gerechtigheid en democratische moed! Wat Europa nodig heeft is een maatschappelijk debat over een nieuwe solidaire en democratische toekomst!

Links

[Europa neu begründen!](#)

[Ander Europa](#)